

Jesaja 42

- 1 Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan.
- 2 Hij zal niet schreeuwen, Hij zal Zijn stem niet verheffen, Hij zal Zijn stem op straat niet laten horen.
- 3 Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vaspit zal Hij niet uitblussen; naar waarheid zal Hij het recht doen uitgaan.
- 4 Hij zal niet uitdoven, Hij zal niet geknakt worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben gevestigd. De kustlanden zullen uitzien naar Zijn onderricht.
- 5 Zo zegt God, de HEERE, Die de hemel heeft geschapen en hem heeft uitgespannen, Die de aarde heeft uitgespreid en wat daarop uitspruit, Die de adem geeft aan het volk dat daarop is, en de geest aan hen die daarop wandelen:
- 6 Ík, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, Ik zal U bij Uw hand grijpen, Ik zal U beschermen en Ik zal U stellen tot een verbond voor het volk, tot een licht voor de heidenvolken,
- 7 om blinde ogen te openen, om gevangenen uit de kerker te leiden, uit de gevangenis wie in duisternis zitten.
- 8 Ik ben de HEERE – dat is Mijn Naam; Mijn eer zal Ik aan geen ander geven, evenmin Mijn lof aan de afgodsbeelden.
- 9 De voorgaande dingen – zie, ze zijn gekomen! Nieuwe dingen verkondig Ik; voordat ze ontkiemen, doe Ik ze u horen.
- 10 Zing voor de HEERE een nieuw lied, Zijn lof vanaf het einde der aarde, u die de zee en al wat daarin is, bevaart, u, eilanden en wie daarop wonen.
- 11 Laten de woestijn en zijn steden hun stem verheffen, de dorpen waar Kedar woont. Laten zij die in de rotsen wonen, juichen, het vanaf de bergtoppen uitjubelen.
- 12 Laten zij de HEERE eer geven, en Zijn lof op de eilanden verkondigen.
- 13 De HEERE zal uittrekken als een held. Hij zal de strijd lust opwekken als een strijdbare man, Hij zal juichen, ja, Hij zal het uitschreeuwen, Hij zal Zijn vijanden overweldigen.
- 14 Ik heb van oude tijden af gezwegen, Ik heb Mij stilgehouden, Mij bedwongen. Als een barende vrouw zal Ik het uitschreeuwen. Ik zal verwoesten, ja, Ik zal tegelijk verslinden.
- 15 Ik zal bergen en heuvels woest maken en al hun gras zal Ik doen verdorren. Ik zal van rivieren eilanden maken en waterpoelen doen opdrogen.
- 16 En Ik zal blinden leiden langs een weg die zij niet gekend hebben, Ik zal hen doen gaan op paden die zij niet gekend hebben. Ik zal vóór hen de duisternis veranderen in lichten wat krom is in wat recht is. Deze dingen zal Ik voor hen doen, Ik zal hen niet verlaten.
- 17 Maar wie op gesneden beelden vertrouwen, wie tegen gegoten beelden zeggen: U bent onze goden, die zullen terugwijken en diep beschaamd worden. diep beschaamd worden.
- 18 Doven, hoor! Blinden, kijk en zie!
- 19 Wie is er zo blind als Mijn dienaar, doof zoals Mijn bode die Ik zend? Wie is blind zoals de volmaakte, blind zoals de knecht van de HEERE?
- 20 U ziet wel veel dingen, maar u let er niet op. Hij doet zijn oren wel open, toch luistert hij niet.
- 21 De HEERE was hem genegen omwille van Zijn gerechtigheid, Hij maakte hem groot door de wet, en luisterrijk.
- 22 Dit is echter een beroofd en uitgeplunderd volk; vastgebonden in hollen zitten zij allen, opgesloten in gevangenschappen. Zij zijn een prooi geworden, en niemand redt; een buit geworden, en niemand zegt: Geef terug!
- 23 Wie onder u neemt dit ter ore? Wie slaat er acht op en hoort wat hierna zal zijn?
- 24 Wie heeft Jakob tot buit gegeven en Israël overgeleverd aan rovers? Is het niet de HEERE, Hij tegen Wie wij gezondigd hebben? Want zij wilden in Zijn wegen niet gaan en zij luisterden niet naar

Zijn wet.

25 Daarom heeft Hij over hem uitgestort Zijn grimmige toorn en het geweld van de oorlog. Dit heeft hem rondom in vlam gezet, maar hij merkt het niet op; het heeft hem in brand gestoken, maar hij neemt het niet ter harte.

De knecht van de HEERE.

'Knecht van de HEERE' is een eretitel. Omdat wij van nature niet zo gesteld zijn op de ondergeschikte positie en de gehoorzaamheid die van zo'n persoon gevraagd wordt, hebben wij vermoedelijk niet direct de associatie met iets eervols. Toch kan men menselijkerwijs gesproken niet veel hoger op aarde uitkomen dan deze positie, die van 'knecht van de HEERE.' Mozes werd zo genoemd. Numeri 12:7 Koning David werd zo genoemd. 2 Samuel 7:5,8 Job werd zo genoemd. Job 2:3 Ook de profeet Jesaja valt de eer te beurt. Jesaja 20:3 In het Nieuwe Testament noemt Paulus zichzelf zo. De apostel opent zijn brieven zelfs met een zekere voorkeur op deze manier. Het maakt daarbij weinig verschil of men dit woord vertaalt met *knecht* of *dienaar* of *dienstknecht* of *slaaf*. Romeinen 1:1 *Paulus, een dienstknecht van Jezus Christus, een geroepen apostel, afgezonderd tot het Evangelie van God.* Het zijn mensen die één ding gemeen hebben, namelijk dat ze direct onder God als leider in Israel of de christelijke kerk fungeren of dat nu als profeet is of koning of apostel. Wat deze aanduiding inhoudt? Paulus brengt dit treffend onder woorden in 1 Korintiërs 4:1,2 *Laat ieder mens ons zó beschouwen, namelijk als dienaren van Christus en beheerders van de geheimenissen van God. En verder wordt van de beheerders verlangd dat zij betrouwbaar blijken te zijn.* In het Nieuwe Testament worden de verzen over de Knecht uit Jesaja 42 breed aangehaald en toegepast op de Heere Jezus Christus. Hij is Degene in Wie deze profetie van God is vervuld. Hij is de Knecht van de HEERE. Zie staatje. Alle knechten van God weerspiegelen iets van degene die Gods Knecht bij uitstek is, namelijk Gods Zoon Jezus Christus. De Heere Jezus verenigt de ambten van *koning* en *profeet* en *priester* in Zichzelf, waarmee op zich al duidelijk is dat deze gezalfden van de HEERE iets van Hem deden oplichten in de uitoefening van hun ambt.

Jezus de koning/knecht.

De Knecht van de HEERE is de HEERE Jezus Christus.

Jesaja 42:1 Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, *in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft*; Ik heb Mijn Geest op Hem

Mattheus 3:17 En zie, een stem uit de hemelen zei: *Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!* Marcus 1:11 Lucas 3:22 Mattheus 17:5 Terwijl hij nog sprak, zie, een

gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan.

Jesaja 42:1-4 Zie, Mijn Knecht, Die Ik onder steun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan. Hij zal niet schreeuwen, Hij zal Zijn stem niet verheffen, Hij zal Zijn stem op straat niet laten horen. Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen; naar waarheid zal Hij het recht doen uitgaan. Hij zal niet uitdoven, Hij zal niet geknakt worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben gevestigd. De kustlanden zullen uitzien naar Zijn onderricht

lichtende wolk overschaduwde hen; en zie, een stem uit de wolk zei: *Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb*; luister naar Hem! Marcus 9:7 Lucas 9:35

2 Petrus 1:17 Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, toen een stem als deze van de verheven heerlijkheid tot Hem kwam: *Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb*.

Efeziërs 1:6 tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft *in de Geliefde*.

Mattheus 12:18-21 Zie, Mijn Knecht, Die Ik uitverkoren heb, Mijn Geliefde, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik zal Mijn Geest op Hem leggen en Hij zal aan de heidenen het oordeel verkondigen. Hij zal niet twisten en niet roepen, en ook zal niemand Zijn stem op de straten horen. Het geknakte riet zal Hij niet breken en de walmende vlaspit zal Hij niet doven, totdat Hij het oordeel uitvoert tot overwinning. En op Zijn Naam zullen de heidenen hopen.

De Heere Jezus en het volk Israel zijn beiden *knecht van de HEERE*.

Israel en de Heere Jezus Christus zijn de knecht van de HEERE.

Er is een bijzondere relatie tussen de Heere Jezus Christus en Israel. We worden ons hiervan bewust wanneer in ons hoofdstuk beiden de naam *knecht* of *dienaar* van de HEERE dragen. Uit het verband van de tekst rijst het vermoeden dat God aanvankelijk Israel gekozen had tot Zijn *knecht*. God had grote plannen met het volk Israel met het oog op de redding van de volken. Dezelfde voortreffelijke positie als de latere knecht behoorde het – *uitverkoren* – volk Israel. Door het Oude Verbond dat God met Zijn volk Israel sloot op grond van *de tien woorden* (Exodus 34) leefde Israel in een

gehoorzaamheids- oftewel een knechtpositie ten opzichte van God. God nam hen op in een relatie van vertrouwen en gehoorzaamheid. Het volk Israel heeft gedurende eeuwen met vallen en opstaan redelijk dicht bij God geleefd. Verderop in de koningentijd ging het echter mis. De geboden van God werden successievelijk overtreden, totdat het hele verbond verbroken werd. God komt in Jesaja met een nieuwe Knecht naar voren. Uit het Nieuwe Testament blijkt dit de Heere Jezus Christus te zijn. Er is een relatie van de Heere Jezus met Israel ook in die zin dat Hij een Joodse moeder heeft. Hij is een afstammeling van Israel, net als alle andere nakomelingen van Abraham, Izaäk en Jakob. Door deze als enige overgebleven rechtvaardige Jood gaat God Zijn heilsplan voor Zijn volk Israel en de wereld uitvoeren. Naast de Heere Jezus en Israel is er nog een knecht in Jesaja wiens naam genoemd moet worden. Het is Kores, (Cyrus) de Pers. God heeft hem geroepen en veel macht gegeven – hem gemaakt tot wereldleider van dat ogenblik – juist met het oog op Zijn plannen met het volk Israel. Deze Kores zal later aan de Joden toestemming geven terug te keren naar het land van herkomst en de stad Jeruzalem compleet met tempel weer op te bouwen en een zelfstandig leven als volk te leiden. Hoewel het volk Israel in Jesaja 42 – aan het eind – op zijn kop krijgt vanwege het verbroken verbond, blijven ze onverkort Gods volk en laat Hij hen delen in de redding van de wereld. Van Gods plannen met Israel en de redding van de wereld wil de HEERE Zijn volk overtuigen en troosten door de ontwikkelingen van Kores en Perzië en het recht op terugkeer die verderop in Jesaja *knecht* genoemd wordt. Een vergelijkbare overeenstemming tussen het volk Israel en de Heere Jezus is de aanduiding *Zoon van God*. In het Oude Testament wordt Israel namelijk ook zoon van God (Hosea 11:1) genoemd, terwijl in het Nieuwe Testament deze aanduiding op Jezus van toepassing is. Mattheus 2:15 *En hij bleef daar tot de dood van Herodes, opdat vervuld werd wat door de Heere gesproken is door de profeet: Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.*

Cyrus (Kores) de Grote.

De knecht van de Heere De Heere Jezus en Israel en Kores.

De Knecht	De Heere Jezus Christus.
Jesaja 42:1	Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan.
Jesaja 50:10	Wie is er onder u die de HEERE vreest, die luistert naar de stem van Zijn Knecht? Als hij in duisternissen gaat en geen licht heeft, laat hij dan vertrouwen op de Naam van de HEERE en steunen op zijn God.
Jesaja 53:11	Om de moeitevolle inspanning van Zijn ziel zal Hij het zien, Hij zal verzadigd worden. Door de kennis van Hem zal de Rechtvaardige, Mijn Knecht, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen.
De knecht	Het volk Israel.

Jesaja 41:8,9	Maar u, Israël, Mijn dienaar, u, Jakob, die Ik heb verkozen, het nageslacht van Abraham, die Mij liefhad, u, die Ik gegrepen heb van de einden der aarde, geroepen uit haar uithoeken, en tegen wie Ik zei: U bent Mijn dienaar, Ik heb u verkozen, Ik heb u niet verworpen.
Jesaja 42:19	Wie is er zo blind als Mijn dienaar, doof zoals Mijn bode die Ik zend? Wie is blind zoals de volmaakte, blind zoals de knecht van de HEERE ?
Jesaja 44:1,2	Maar nu, luister, Jakob, Mijn dienaar, Israël, die Ik verkozen heb! Zo zegt de HEERE , uw Maker en uw Formeerder van de moeder schoot af, Die u helpt: Wees niet bevreesd, Mijn dienaar Jakob, Jesjurun, die Ik verkozen heb.
Jesaja 44:21	Denk aan deze dingen, Jakob, Israël, want u bent Mijn dienaar. Ik heb u geformeerd, u bent Mijn dienaar, Israël, u zult door Mij niet vergeten worden.
Jesaja 45:4	Ter wille van Jakob, Mijn dienaar, Israël, Mijn uitverkorene, riep Ik u bij uw naam; Ik gaf u een erenaam, hoewel u Mij niet kende.
De knecht	Kores de koning van de Perzen.
Jesaja 44:26	Die het woord van Zijn knecht gestand doet, en de raad van Zijn boden volbrengt; Die tegen Jeruzalem zegt: U zult bewoond worden, en tegen de steden van Juda: U zult herbouwd worden, en: Ik doe hun puinhopen herrijzen;
Jesaja 49:5,6,7	En nu zegt de HEERE , Die Zich Mij vanaf de moeder schoot tot Knecht heeft geformeerd om Jakob tot Hem terug te brengen – maar Israël zal zich niet laten verzamelen. Niettemin zal Ik verheerlijkt worden in de ogen van de HEERE , en Mijn God zal Mijn kracht zijn. Hij zei: Het is te gering dat U voor Mij een Knecht zou zijn om op te richten de stammen van Jakob en om hen die van Israël gespaard werden, terug te brengen. Ik heb U ook gegeven tot een Licht voor de heidenvolken, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde. Zo zegt de HEERE , de Verlosser van Israël, zijn Heilige, tegen de verachte Ziel, tegen Hem van Wie het volk een afschuw heeft, tegen de Knecht van heersers: Koningen zullen het zien en opstaan, vorsten – zij zullen

De doop van Jezus.

Jezus is de Knecht van God.

De knecht Die door God wordt aangewezen, kan rekenen op Zijn support. Bij de doop in de Jordaan en later bij de verheerlijking op de berg – waar Petrus, Johannes en Jakobus bij aanwezig waren – laat God vanuit de hemel horen dat Jezus *de Knecht* is. Marcus 9:7 *En er kwam een wolk, die hen overschaduwde, en uit de wolk kwam een stem, die zei: Dit is Mijn geliefde Zoon, luister naar Hem!* In

Jesaja 11 had de HEERE reeds de bijzondere begaafdheid door de Geest van de komende Messias benadrukt. Jesaja 11:2 *Op Hem zal de Geest van de HEERE rusten: de Geest van wijsheid en inzicht, de Geest van raad en sterkte, de Geest van de kennis en de vreze des HEEREN.* Ook in het Nieuwe Testament wordt bijzondere aandacht gegeven aan de gave van de Geest aan de Heere Jezus, bijvoorbeeld bij de Doop. Johannes 1:33,34 *En ik kende Hem niet, maar Hij Die mij gezonden heeft om te dopen met water, Die had tegen mij gezegd: Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het Die met de Heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd dat Hij de Zoon van God is.* Overvloedig is het Nieuwtestamentisch getuigenis dat in de Persoon van de Heere Jezus de Knechtprophetie is vervuld. Jesaja 42:1 *Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan.* Hoewel er ook voorbeelden zijn van discussies van de Heere Jezus – met bijvoorbeeld de Farizeeën – en pittige uitspraken, maakt de Heere overall de indruk dat Hij niemand Zijn missie wil opdringen, integendeel. Mensen die door de Heere genezen waren, werd gevraagd daar verder geen bekendheid aan te geven. Mattheus haalt in verband van zo'n verzoek van de Heere Jezus deze hele tekst uit Jesaja 42 aan. Mattheus 12:14-16 *De Farizeeën gingen weg en beraadslaagden tegen Hem, hoe zij Hem om zouden kunnen brengen. Maar Jezus wist dat en vertrok vandaar, en veel menigten volgden Hem en Hij genas hen allen. En Hij gebod hun streng dat zij niet bekend zouden maken Wie Hij was.* Men kan zeggen dat de Heere de confrontatie met de tegenstanders niet ontliiep, maar Hij zocht deze beslist niet op. Jesaja 42:2 *Hij zal niet schreeuwen, Hij zal Zijn stem niet verheffen, Hij zal Zijn stem op straat niet laten horen.* Hier komt in het boek Jesaja ook *het gekrookte riet* voorbij dat – binnen de rechterflank van de reformatie - een soort van erterm geworden is van de gebroken gelovige die mag delen in Gods redding door de Heere Jezus. Het zijn twee metaforen – het geknakte riet en de uitdovende vlaspit – die beelden oproepen van uiterst kwetsbare mensen. *De uitdovende vlaspit* is gedraaid vlas waar men wel een lont van maakte, terwijl de steel de olie opzooog uit de kruik. Wanneer deze uitdooft is het einde dichtbij van een toch al kwetsbare toestand. Christus laat zich kennen als de Goede Herder Die de lammetjes op Zijn arm neemt. Hij was bewogen over de zieken en de mensen die door demonen werden geplaagd. Jesaja 42:3 *Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen; naar waarheid zal Hij het recht doen uitgaan.*

Het geknakte riet en de uitdovende vlaspit.

Al die mensen die met hun zieken aan kwamen zetten overal waar de Heere kwam, getuigen van Zijn bewogenheid voor de zwakken. Dat kwetsbare gold overigens ook van de Heiland Zelf. Maar Hij bleef – door God gesteund – staande totdat Zijn tijd gekomen was. Christus was Zich bewust van Zijn missie en dat die Hem voerde langs de weg van overlevering door de Joodse leiders en de dood aan

het kruis en de opstanding uit de dood. Tot driemaal toe heeft Hij dit Zelf aangegeven. Marcus 8:31 *En Hij begon hun te onderwijzen dat de Zoon des mensen veel moest lijden en verworpen worden door de oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en na drie dagen opstaan.* Het is juist langs de weg van lijden en sterven en opstanding dat God in Christus redding biedt aan Zijn oude volk Israel en de volken. Jesaja 42:4 *Hij zal niet uitdoven, Hij zal niet geknakt worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben gevestigd. De kustlanden zullen uitzien naar Zijn onderricht.*

Het is God de Schepper Die ook voor de verlossing van de mensheid zorg draagt.

Het is God de Schepper, Die Zijn knecht de wereld instuurt om Zijn volk en de volken te redden. Het is de Schepper, Die achter de verlossing van de wereld zit. Hij Die hemel en aarde geschapen heeft. God is het Die ervoor gezorgd heeft dat de aarde begroeid is met bomen en bloemen, maar ook ruimte biedt aan gewassen waardoor al wat leeft voedsel kan vinden en leven. Het leven begint bij God, Hij blies de mens de adem in. Hij draagt zorg voor het leven. Jesaja 42:5 *Zo zegt God, de HEERE, Die de hemel heeft geschapen en hem heeft uitgespannen, Die de aarde heeft uitgespreid en wat daarop uitspruit, Die de adem geeft aan het volk dat daarop is, en de geest aan hen die daarop wandelen:* Het zou overigens niet juist zijn om scheiding te maken tussen God de Schepper en de Zoon van God door Wie de wereld verlost wordt. Zo wordt de Heere Jezus in het boek Openbaring *de Alpha en de Omega* genoemd en op die wijze vereenzelvigd met God de Vader. Openbaring 22:12,13 *En zie, Ik kom spoedig en Mijn loon is bij Mij om aan ieder te vergelden zoals zijn werk zal zijn. Ik ben de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.* Zeker, er zijn drie Personen Vader, Zoon en Heilige Geest, maar het is de ene God, Die leeft en regeert tot in eeuwigheid. De schepping heeft God door de Zoon tot stand gebracht, Johannes 1. Datzelfde geldt ook van de verlossing. Het is een vorm van eenheid en samenwerking waarbij het onderscheid Vader en Zoon ook nog eens fundamenteel is bij de verlossing. De Heere Jezus is de Zoon, Die ontzag en gehoorzaamheid verschuldigd is aan Zijn Vader. Dankzij de volkomen gehoorzaamheid van de Heere Jezus tot de dood, ja de dood aan het kruis, heeft God Hem beloond met opstanding en eeuwig leven en heerschappij. Filippenzen 2. Aan de andere kant heeft God de Vader juist Hem geroepen in gerechtigheid en Hem bewaard en beschermd en heeft Hij Hem tot een verbond gesteld voor het volk Israel en tot een licht voor de volken. Jesaja 42:6 *Ík, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, Ik zal U bij Uw hand grijpen, Ik zal U beschermen en Ik zal U stellen tot een verbond voor het volk, tot een licht voor de heidenvolken.* Over de blinde ogen zal het laatste nog niet gezegd zijn. Mensen kunnen fysiek blind zijn, maar ze kunnen ook blind zijn op een andere manier. Wat voor iedereen te zien is en te begrijpen, zien zijn niet. Ze begrijpen het helemaal niet. De betekenis ontgaat hun.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet: een leeuw en een aap.

Soms spreken we van een tunnelvisie. Binnen een onderzoek van de politie is een tunnelvisie uit den boze, omdat men wel heel sterk in een bepaalde richting denkt, terwijl allerlei andere signalen die er wel degelijk zijn, veronachtzaamd worden. Van *de gevangenis* geldt hetzelfde. Dit kan fysiek bedoeld zijn. Zo wordt de ballingschap gezien als een vorm van gevangenschap. Maar een mens kan ook gevangen zitten in de duisternis. Het licht van de toekomst en de belofte en het uitzicht wordt

afgeschermd, waardoor mensen in het donker zitten. De situatie is angstig en benauwd, maar dit hoeft niet fysiek te zijn, er kan ook in geestelijke zin sprake zijn van 'in de duisternis gevangen zitten.' Jesaja 42:7 *om blinde ogen te openen, om gevangenen uit de kerker te leiden, uit de gevangenis wie in duisternis zitten.* De HEERE, de God van Israel is de enige God. God maakt duidelijk dat Hij als Schepper van hemel en aarde de verlossing van Zijn volk en van de wereld bewerkstelligt. Dat is Hij, de HEERE en niemand anders. God is zeker van Zijn zaak. Op het moment waarop we de eindresultaten nog niet zien, is Hij overtuigd dat de lof en de eer die samengaat met de overwinning, uiteindelijk aan Hem toevalt. Jesaja 42:8 *Ik ben de HEERE – dat is Mijn Naam; Mijn eer zal Ik aan geen ander geven, evenmin Mijn lof aan de afgodsbeelden.* Opnieuw brengt God een sterke trek naar voren waardoor de openbaring zich kenmerkt nl. de toekomstverwachting. God spreekt Zich uit over zaken die in de nabije en de verre toekomst liggen. Voordat ze gebeuren, benoemt God ze al. Voordat iemand zich gewaar wordt van bepaalde ontwikkelingen heeft de HEERE de God van Israel ze al benoemd. Hij ziet nieuwe dingen voor Zich. Jesaja 42:9 *De voorgaande dingen – zie, ze zijn gekomen! Nieuwe dingen verkondig Ik; voordat ze ontkiemen, doe Ik ze u horen.*

Aan het eind van de tijd zal God Zij tegenstanders verpletterend verslaan.

Het raadsplan van God is eeuwenlang verborgen gebleven. Hier en daar werden delen van Gods plan – om Israel en de wereld te redden – openbaar gemaakt. *De Knecht van de HEERE* speelt hierin een centrale rol. Uit het evangelie weten we dat de Heere incognito onder Zijn volk kwam wonen en werken. God maakt het door Zijn Zoon mogelijk voor Israel en de wereld om het oordeel van God te ontlopen. Door de schuld van de mensheid op Zich te nemen en de straf plaatsvervangend voor ieder mens te dragen wordt uiteindelijk iedereen op aarde in de gelegenheid gesteld om de komende toorn van God te ontgaan. Niet alleen is er een ontkomen aan Gods vonnis, maar – wat mogelijk nog wezenlijker is – er wordt aan ieder gelovig mens door de verzoening en de Heilige Geest de mogelijkheid geboden van een nieuw hart en een nieuwe gezindheid om God op passende wijze te dienen. God geeft een herstel van de goede verhoudingen. Langzaam maar zeker – als een olievlek – verspreidde het evangelie zich over de wereld tot het uiterste van de aarde. Het oordeel is overigens niet van de baan. Het oordeel – over de goddeloze en zondige wereld – is uitgesteld en zal de goddelozen en zondaars raken. Met een groot en stevig ingrijpen aan het eind van de tijd zal God een einde maken aan de opstand van deze wereld. Wij allen kennen het begrip '*het laatste oordeel*' dat hiervan spreekt, maar ook wordt uit de eschatologie van Ezechiël 38 en 39 – met Gog en Magog – en Openbaring 20 duidelijk dat de volken zich aan het eind van de tijd tegen God en Israel zullen keren. Van boven af zal God ingrijpen en de volken verpletterend verslaan; ook Zijn geestelijke vijanden – de duivel en de dood – zullen eindigen in de hel. Terwijl God met *de eindstrijd* een definitief einde maakt aan al Zijn vijanden, heeft Hij een nieuwe wereld klaar staan voor de gelovigen die loyaal blijven onder alle omstandigheden. Hoewel dit plan nu reeds meer dan 2500 jaar gaande is, is de term *nieuw* kenmerkend geworden. Er komt volgens Jesaja een *nieuw* verbond en een *nieuwe* mens; iets wat realiteit geworden is in het Nieuwe Testament. Dit vraagt om een *nieuw* lied.

Zing een
nieuw lied

Zing een nieuw lied.

Psalm 33:3

Zing voor Hem een nieuw lied, speel welluidend met vrolijke klanken.

Psalm 40:4	Hij legde mij een nieuw lied in de mond, een lofzang voor onze God. Velen zullen het zien en vrezen, en op de HEERE vertrouwen.
Psalm 96:1	Zing voor de HEERE een nieuw lied, zing voor de HEERE , heel de aarde.
Psalm 98:1	Zing voor de HEERE een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan; Zijn rechterhand en Zijn heilige arm hebben Hem heil gebracht.
Psalm 144:9	O God, ik zal een nieuw lied voor U zingen, met de luit en het tiensnarig instrument zal ik psalmen voor U zingen.
Psalm 149:1	Halleluja! Zing voor de HEERE een nieuw lied, Zijn lof zij in de gemeente van Zijn gunstelingen.
Jesaja 42:10	Zing voor de HEERE een nieuw lied, Zijn lof vanaf het einde der aarde, u die de zee en al wat daarin is, bevaart, u, eilanden en wie daarop wonen.
Openbaring 5:9	En zij zongen een nieuw lied en zeiden: U bent het waard om de boekrol te nemen en zijn zegels te openen, want U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam, taal, volk en natie.
Openbaring 14:3	En zij zongen als een nieuw lied vóór de troon, vóór de vier dieren en de ouderlingen. En niemand kon dat lied leren behalve de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht waren.

De eindstrijd en de liederen van overwinning.

God ziet uit naar de lofprijzing die wereldwijd Hem tegemoet zal klinken vanaf de verste eilanden. *Jesaja 42:10 Zing voor de HEERE een nieuw lied, Zijn lof vanaf het einde der aarde, u die de zee en al wat daarin is, bevaart, u, eilanden en wie daarop wonen.* De streken die God met name noemt liggen vrij dicht bij Israel. Het gaat om de Arabische woestijn waar de nomaden zwerven en het gebied waar de mensen in de rotsen wonen, zoals in het voormalige Edom. Het zal niet zo zijn dat alle Nomaden en alle Edomieten voor God zingen, maar ook uit die van oorsprong vijandelijke stammen en volken zal de lofstem klinken tot eer van de God van Israel. Maar niet alleen daar, maar over heel de wereld. *Jesaja 42:11,12 Laten de woestijn en zijn steden hun stem verheffen, de dorpen waar Kedar woont. Laten zij die in de rotsen wonen, juichen, het vanaf de bergtoppen uitjubelen. Laten zij de HEERE eer geven, en Zijn lof op de eilanden verkondigen.* Vervolgens komen we op de eindstrijd en het vernietigende oordeel van God over al Zijn vijanden. Dat liegt er niet om. *Jesaja 42:13 De HEERE zal uittrekken als een held. Hij zal de strijdlust opwekken als een strijdbare man, Hij zal juichen, ja, Hij zal het uitschreeuwen, Hij zal Zijn vijanden overweldigen.* ‘Zo kennen we de HEERE niet’, zullen sommigen denken. God heeft Zijn oordeel uitgesteld en ieder mens een faire kans gegeven, maar wie de uitgestoken hand van God niet heeft aangenomen, heeft een probleem als God Zijn vonnis uitvoert. Op dat moment is er geen deernis bij de Allerhoogste, maar wordt Zijn ingrijpend gekenmerkt door een meedogenloosheid die we inderdaad niet gewend zijn. *Jesaja 42:14 Ik heb van oude tijden af gezwegen, Ik heb Mij stilgehouden, Mij bedwongen. Als een barendende vrouw zal Ik het uitschreeuwen. Ik zal verwoesten, ja, Ik zal tegelijk verslinden.*

De eindstrijd.

Niet alleen de mensheid moet het zwaar ontgelden, maar ook de oppervlakte van de aarde wordt hard geraakt. God wil blijkbaar niets terugvinden van wat de oude wereld heeft opgebouwd. De natuur verandert van aangezicht. Jesaja 42:15 *Ik zal bergen en heuvels woest maken en al hun gras zal ik doen verdorren. Ik zal van rivieren eilanden maken en waterpoelen doen opdrogen.*

God stuit op de doofheid en blindheid van Zijn volk.

Een gesteldheid van het hart springt eruit bij de profeet Jesaja, en dat is *blindheid*. Vanaf de roeping van de profeet is deze hartsgesteldheid kenmerkend geweest voor het ongeloof en de ongehoorzaamheid van Israel. De metafoor van de blinde voor wie alles duister is, wordt toegepast op mensen die op zich goede ogen hebben, maar in geestelijke zin blind zijn. Wat is het? Is het de onwil van de mens of de onmacht? Feit is dat veel mensen geen oog hebben voor de dingen die de profeet namens God naar voren brengt. Ze zijn ziende blind en horende doof. God staat er om bekend dat Hij dingen die Hij bij de mensen aantreft – in negatieve zin – kan versterken bij wijze van straf. Zo wil God ook de profeet Jesaja er bij wijze van spreken aan mee laten werken dat Israel hoort, maar niet verstaat en kijkt, maar niet ziet. Jesaja 6:9,10 *Toen zei Hij: Ga en zeg tegen dit volk: Luister voortdurend, maar u zult het niet begrijpen. Zie voortdurend, maar u zult het niet opmerken. Maak het hart van dit volk vet, en stop hun oren toe, stop hun oren toe - Letterlijk: maak hun oren zwaar. en sluit hun ogen; anders zullen zij met hun ogen zien, en met hun oren horen, en met hun hart begrijpen en zich bekeren, en zal Hij hen genezen.* Om die reden wordt de bekering van de mensen uit de volken ook wel genoemd met termen die doen denken aan *het openen van de ogen*. Het waren blinde heidenen die de afgoden dienden. Ze leefden in de duisternis. Ze hadden een totaal verkeerdt beeld van goed en kwaad. God heeft dat veranderd door de prediking van het Evangelie. Jesaja 42:16 *En Ik zal blinden leiden langs een weg die zij niet gekend hebben, Ik zal hen doen gaan op paden die zij niet gekend hebben. Ik zal vóór hen de duisternis veranderen in lichten wat krom is in wat recht is. Deze dingen zal Ik voor hen doen, Ik zal hen niet verlaten.* God heeft dat ook gedaan. Met de verbreiding van het evangelie werd het licht in de wereld ontstoken. Hele werelddelen veranderden van denken en manier van leven. Tegelijkertijd realiseert de HEERE Zich dat niet ieder mens zijn hart opent voor de woorden van God. Er zijn mensen en zelfs hele volksdelen die volhardden in hun afgodendienst. Ze hebben de uitgestoken hand van God afgeslagen. Zij moeten maar zien wat daar van komt. Want dit mag duidelijk zijn dat in het evangelie besloten ligt dat Christus Gods oordeel gedragen heeft voor de gelovigen. Wie Hem afwijzen liggen nog steeds onder Gods oordeel, zoals de Heere zegt in Johannes 3:36 *Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven, maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem.* Voor de mensen die volhardden in het kwaad en zich blijvend afkeren van het goede nieuws van het evangelie blijft het oordeel als een donkere wolk hangen; een wolk die eenmaal zal uitbreken met een vernietigende kracht. Jesaja 42:17 *Maar wie op gesneden beelden vertrouwen, wie tegen gegoten beelden zeggen: U bent onze goden, die zullen terugwijken en diep beschaamd worden. diep beschaamd worden.*

Doof en blind.

Wat zit achter de doofheid en blindheid van Gods volk?

Voor de Heere Jezus is het probleem van de geestelijk blindheid cruciaal voor de openheid of afsluiting voor Zijn woorden. In het Evangelie van Johannes wordt vermeld dat de Heere een blindgeborene geneest. Hoewel dat nog nooit is vertoond, weigert de Joodse leiding de bijzondere afkomst – van God – van de Heere Jezus te erkennen. Op een gegeven moment vragen de leiders aan Jezus of Hij van mening is dat zij blind zijn? Dit is zijn antwoord. Johannes 9:39-41 *En Jezus zei: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat zij die niet zien, zien zouden, en die zien, blind zouden worden. En sommigen van de Farizeeën die bij Hem waren, hoorden dit en zeiden tegen Hem: Zijn wij dan soms ook blind? Jezus zei tegen hen: Als u blind was, zou u geen zonde hebben, maar nu u zegt: Wij zien, zo blijft dan uw zonde.* De Heere onderwijst het volk vaak aan de hand van Gelijkenissen. De gelijkenis van de zaaier speelt hierin een belangrijke rol omdat het zaad staat voor het woord en *zien en niet zien* staat voor het vermogen de woorden van Jezus te begrijpen en er iets mee te kunnen beginnen.

De gelijkenis van de zaaier.

Er blijken veel zaken die het zicht op Gods Koninkrijk belemmeren zoals rijkdom en verzoeking e.d. Feit is dat de mensen die verder vragen naar de betekenis van de gelijkenissen, nadere uitleg krijgen. De rest blijft hier buiten. Zij ontvangen ook geen toegang. Het is een woord uit het roepingsvisioen van Jesaja 6 dat hier door de Heiland wordt aangehaald. Marcus 4:11-12 *En Hij zei tegen hen: Het is u gegeven het geheimenis van het Koninkrijk van God te kennen; maar tot degenen die buiten zijn, komt alles door gelijkenissen, opdat zij ziende zien en niet doorzien, en horende horen en niet begrijpen; opdat zij zich niet op enig moment bekeren en de zonden hun vergeven worden.* Ook in het gesprek van de apostel Paulus met de Joodse gemeenschap komt dit vers naar voren, wanneer namelijk de meerderheid afhaakt bij de verkondiging van het Evangelie. Handelingen 28:24-28 *En sommigen lieten zich wel overtuigen door wat er gezegd werd, maar anderen geloofden niet. En zij waren het niet met elkaar eens en zij gingen uiteen nadat Paulus dit ene woord gezegd had: Terecht heeft de Heilige Geest door Jesaja, de profeet, tegen onze vaders gezegd: Ga naar dit volk toe en zeg: Met het gehoor zult u horen, maar beslist niet begrijpen, en ziende zult u zien, maar beslist niet opmerken, want het hart van dit volk is vet geworden en zij hebben met de oren slecht gehoord, en hun ogen hebben zij dichtgedaan, opdat zij niet op enig moment met de ogen zouden zien en met de oren horen en met het hart begrijpen, en zij zich zouden bekeren en Ik hen zou genezen. Laat het u dan bekend zijn dat de zaligheid van God aan de heidenen gezonden is, en die zullen luisteren.* Ook in Romeinen 11 herhaalt Paulus dit citaat uit Jesaja 6 om duidelijk te maken dat de verharding een straf van God is voor mensen die bewust de ogen en harten afsluiten voor het evangelie. Romeinen 8:7,8 *Wat dan? Wat Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het*

verkregen en de anderen zijn verhard, zoals geschreven staat: God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden. Voor de tijd dicht tegen het einde zal God Zich opnieuw keren tot Zijn oude volk Israel en de verharding wegnemen, zodat onder hen een grotere openheid voor het evangelie kan groeien. Romeinen 11:25 Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan.

De schuld staat tussen God en Zijn volk in.

God ontziet Zijn oude volk Israel niet. De HEERE zegt waar het op staat. Hij vindt hen doof en blind. Jesaja 42:18 *Doven, hoor! Blinden, kijk en zie!* Het is op voorhand niet duidelijk waar de doofheid en blindheid vandaan komt. Wel is voelbaar de ergernis bij de HEERE. Van *de dienaar* en *de knecht* zou je niet verwachten dat hij doof en blind is. Als er iemand is die de zaken goed ziet en juist verstaat dan is het nou net *de knecht van de HEERE*. Hoe bestaat het? Blijkbaar was het vroeger anders. Je kunt je afvragen 'Wat er gebeurd is?' Jesaja 42:19 *Wie is er zo blind als Mijn dienaar, doof zoals Mijn bode die Ik zend? Wie is blind zoals de volmaakte, blind zoals de knecht van de HEERE?* Het is natuurlijk niet zo dat de mensen van Israel met de handen voor de ogen en de oren zitten. Ze zien echt wel veel en ook hun gehoor is op zich uitstekend. Wat God hen verwijt is dat ze niet echt opletten wanneer Hij wat tegen hen zegt, bijvoorbeeld via de profeet Jesaja. Ze laten God maar praten, dat is hinderlijk en verwijtbaar. Het lijkt er op dat ze niet geïnteresseerd zijn. Ze zijn er met hun gedachten niet bij. Ze lijken wel onverschillig. Jesaja 42:20 *U ziet wel veel dingen, maar u let er niet op. Hij doet zijn oren wel open, toch luistert hij niet.*

Marc Chagall.

Jesaja stelt de schuldvraag aan de orde.

God beklagt Zich erover dat dit niet altijd zo geweest is. De verhouding tussen God en Zijn volk is duidelijk verslechterd. In het begin was het heel anders. God was Israel genegen vanwege zijn gerechtigheid. God denkt waarschijnlijk terug aan de tijd van de aartsvaders en de tijd daarna toen Hij met Israel een verbond sloot bij de berg Sinai. God sloot dat verbond op basis van de wet, de tien geboden om precies te zijn. God vond gerechtigheid onder Zijn volk en de HEERE maakte hen groot. Ze zijn ook groot geweest denk aan de periode van koning David toen de noordgrens liep bij de Eufraat en de zuidgrens bij de rivier van Egypte. Niet alleen het gebied was ruim, het was een periode waarin God dicht bij Zijn volk verkeerde en andersom. De gerechtigheid woonde in het land. Jesaja 42:21 *De HEERE was hem genegen omwille van Zijn gerechtigheid, Hij maakte hem groot door de*

wet, en luisterrijk. De ballingschap heeft zijn tol geëist. Ze hebben zich vogelvrij gevoeld. Ze werden beroofd en geplunderd in die tijd. Er was – zo te zien – niemand die voor hen opkwam. Dat heeft het vertrouwen geen goed gedaan. Ze lijken weinig open te staan voor toekomstige verbeteringen. Misschien durven ze ook niet goed te hopen op wat God nog voor hen in het verschiet heeft? Jesaja 42:22,23 *Dit is echter een beroofd en uitgeplunderd volk; vastgebonden in hollen zitten zij allen, opgesloten in gevangenissen. Zij zijn een prooi geworden, en niemand redt; een buit geworden, en niemand zegt: Geef terug! Wie onder u neemt dit ter ore? Wie slaat er acht op en hoort wat hierna zal zijn?* Men kan wel met verwijten komen jegens de HEERE, maar er is ook een andere kant aan dit verhaal. Hoe is het zover gekomen? Waarom zijn ze in ballingschap gegaan? God heeft hen uitgeleverd, maar had daar ook Zijn reden voor. Jesaja is er eerlijk in. Hij is solidair met het volk. Hij heeft het – als hij de schuldvraag aan de orde stelt – over ‘wij’. Later spreekt hij echter over het volk in de derde persoon ‘zij’. Jesaja zat ook een tijd fout, maar Hij heeft zijn leven veranderd. Jesaja 6:5 *Dat kun je van het volk niet zeggen. Zij volhardden in het kwaad. Jesaja 42:24 *Wie heeft Jakob tot buit gegeven en Israël overgeleverd aan rovers? Is het niet de HEERE, Hij tegen Wie wij gezondigd hebben? Want zij wilden in Zijn wegen niet gaan en zij luisterden niet naar Zijn wet.** God had Zijn verbond met Israel gebaseerd op de tien geboden. Hij heeft hen duidelijk voorgehouden in de Thora wat er zou gebeuren wanneer ze van Hem zouden afwijken. Het ziet er naar uit dat Israel er niet van wil weten. De erkenning van schuld is niet breed en zeker niet diep aanwezig in Israel. De ontkenning heerst. Ze weigeren te erkennen dat het misschien ook aan henzelf gelegen heeft. Het vervelende is dat ze op die manier een muur optrekken tussen God en zichzelf. Het gevolg is dat God kan praten wat Hij wil, maar het dringt niet tot hen door. Er is iets wat tussen God en Zijn volk instaat – de schuld – die moet eerst worden opgeruimd wil met weer oog krijgen voor Hem en luisteren naar Zijn stem. Jesaja 42:25 *Daarom heeft Hij over hem uitgestort Zijn grimmige toorn en het geweld van de oorlog. Dit heeft hem rondom in vlam gezet, maar hij merkt het niet op; het heeft hem in brand gestoken, maar hij neemt het niet ter harte.*